

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม
Factors Affecting Training Needs of Teachers Under the Secondary
Education Service Area Office Nakhon Pathom Province

¹ทัตเทพ ทวีไทย และ ²ชูดาพร สอนภักดี

¹Tattap Taweethai and ²Chudapon Sonpukdee

^{1,2}คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{1,2}Faculty of Liberal Arts and Sciences, Kasetsart University

¹Corresponding Author E-mail: chudapon220331@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ 2) ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม 3) ศึกษาปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด 4) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการฝึกอบรม 5) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 330 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี สถานภาพโสด ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งงานครู 2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจเข้ารับบริการฝึกอบรมในหลักสูตรที่สนใจ โดยสนใจหลักสูตรนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการอบรมน้อยกว่า 3,000 บาท สนใจฝึกอบรมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน วันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00-16.00 น. ฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ส่งหนังสือไปที่ต้นสังกัด 3) ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด ให้ความสำคัญสูงสุด ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 4) จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา และตำแหน่งมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม ได้แก่ ช่วงเวลา รูปแบบการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ

คำสำคัญ: ความจำเป็นในการฝึกอบรม; พฤติกรรมในการฝึกอบรม; ส่วนผสมทางการตลาด

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the demographic factors; 2) to study behavioral factors in training; 3) to study the factors of marketing mix; 4) to compare the training needs of teacher Classified by Demographic Factors; 5) to study the factors affecting training needs. The sampling group consisted of 330 teachers under the Secondary Education Service Area Office, Nakhon Pathom Province. The statistics used for the data analysis comprised of descriptive statistics and inferential statistics at a

level of statistical significance 0.01. The results of the research found that 1) Demographic factors, most of the respondents were female, aged between 31-40 years, single, 1-5 years of working experience. Most of them had a bachelor's degree or equivalent and worked as teachers 2) Behavioral factors, most of the respondents were keen on attending the training services conducted during April-June, within one day either Saturday or Sunday between 9.00-16.00 hours including theoretical and practical training. Information publicity distributed through official letters to schools, cost less than 3,000 baht, and held at Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus were also fascinating. 3) Marketing ingredients factor, the sample group considered that the distribution channel was the most significant channel. 4) According to the hypothesis of the demographic factor, it was found that gender, status, work experience, level of education, and job positions did not influence the training needs. Whereas, ages considerably affected the training needs at the significant level of 0.01. 5) Similarly, the factors affecting the training needs of the teachers were behavioral factors in training such as duration of the training, the training methods, information publicity of the training, and cost of training, and marketing mix factors such as personality and process.

Keywords: Training Needs; Training behavior; Marketing mix

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของการขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาคนในแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12, 2560) ที่ว่าด้วยการเสริมสร้างศักยภาพมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคลากรครูจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดัน เสริมสร้างนักเรียนให้มีศักยภาพที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม แต่การพัฒนาไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งปัญหาในหลายๆ ด้านที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การจัดการเรียนรู้ไม่สามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ การเรียนภาษาอังกฤษขาดมาตรฐาน เนื้อหาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบท ส่วนด้านครูเองก็ประสบพบเจอกับความยากลำบากไม่แพ้กัน คือ ภาระงานเยอะ ครูไม่ครบชั้นเรียน และไม่ตรงเอก ครูขาดขวัญกำลังใจ ครูไม่เก่งด้านการบริหารจัดการ (อัคพงศ์ สุขมาตย์, 2560)

บุคลากรครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญหน้าแก่สังคมมนุษย์ตลอดทุกยุคทุกสมัย (ทักษิณ เพชรเกษิ และคณะ, 2556) เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ (อัคพงศ์ สุขมาตย์, 2560) บุคลากรครูควรได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นในการ

ฝึกอบรมซึ่งจะทำให้บุคลากรครูได้รับประโยชน์สูงสุด (สิริภักตร์ ศิริโท และสรวรยา สมานวิจิตร, 2555) โดยการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมนั้นจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม หลักสูตร วิธีการในการฝึกอบรมมีความชัดเจน อันจะทำให้บุคลากรครูที่เข้ารับการฝึกอบรมได้หลักสูตรการอบรมที่ตรงกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง (เสาวลักษณ์ ลังการพันธ์ และคณะ, 2560) อีกทั้งยังจะเป็นการลดจุดอ่อน เสริมจุดแข็งให้กับบุคลากรครู และการจัดการศึกษาที่ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการด้วย นอกจากนี้การเข้ามามีบทบาทของสถาบันการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่พร้อมไปด้วยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถจะได้มีโอกาสในการบริการทางวิชาการที่จะนำศักยภาพของตนเองออกมาใช้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม ด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดการฝึกอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน การทำ Workshop ฯลฯ (จรีวรรณ จันทผลา, 2559)

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบหลักสูตร และรูปแบบการฝึกอบรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของบุคลากรครูที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้บุคลากรครูสามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนานักเรียน พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อไป

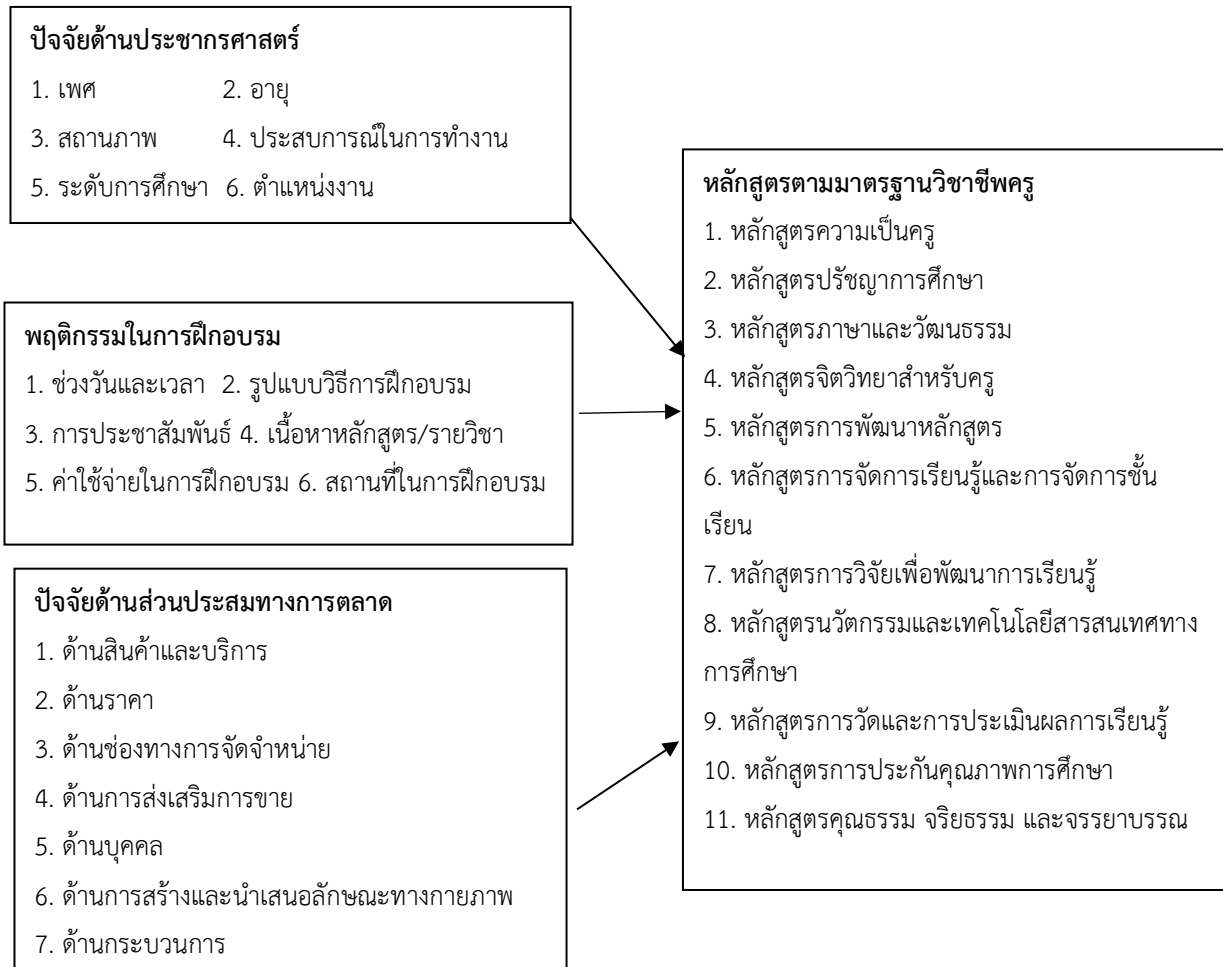
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม
2. ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม
3. ศึกษาปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาดของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการฝึกอบรมของบุคลากรครูจำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์
5. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรมที่แตกต่างกันมีความต้องการในการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาดอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม จำนวน 1,857 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน โดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง (Taro Yamane, 1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ทำการแบ่งโรงเรียนในเขตจังหวัดนครปฐม ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนจำนวน 1-499 คน 2) สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 500–1,499 คน 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,500–2,499 คน 4) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2,500 คนขึ้นไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต1, 2562) **ขั้นตอนที่ 2** เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากเลือกสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างละจำนวน 2 โรงเรียน **ขั้นตอนที่ 3** การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) นำมาหาสัดส่วนบุคลากรครูในแต่ละโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน โดยใช้สูตรการคำนวณจากการใช้ค่าสัดส่วนหรือเทียบบัญญัติไตรยางศ์ **ขั้นตอนที่ 4** เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดจำนวนไว้ในขั้นตอนที่ 3 ให้ครบจำนวน 330 ชุด

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำหลักแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้ 1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2) กำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ส่วนที่ 2 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ส่วนที่ 3 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-end) ส่วนที่ 4 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพครูมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-end)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมินความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) หรือค่าดัชนี IOC โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยรายข้อมากกว่า 0.5 ขึ้นไป (ประสพชัย พสุนนท์, 2555)

2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงได้ 0.6 – 0.9 ซึ่งมากกว่า 0.6 (ธารินทร์ ศิลป์จารุ, 2550) แสดงว่าคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละตัวแปรมีความสอดคล้องกันดีแล้ว แล้วจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บกับข้อมูลตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 330 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อบรรยายลักษณะข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่ออธิบายความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร การฝึกอบรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนของ Likert (1961)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจ
1.51 - 2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ย ของประชากรสองชุด (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการในการฝึกอบรม

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยประชากรศาสตร์ จำนวน 330 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 77 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 39 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 58 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี

และ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 34 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 60 และปฏิบัติงานในตำแหน่งงานครู ร้อยละ 33 2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม จำนวน 330 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจเข้ารับบริการฝึกอบรม ร้อยละ 92 เหตุผลในการเลือกเข้ารับบริการฝึกอบรมคือ หลักสูตรที่สนใจ ร้อยละ 34 ช่วงเดือนที่สนใจเข้าฝึกอบรมคือ เดือนเมษายน-มิถุนายน ร้อยละ 34 ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน ร้อยละ 51 ฝึกอบรมในวันเสาร์-อาทิตย์ ร้อยละ 56 ช่วงเวลา 9.00-16.00 น. ร้อยละ 60 ฝึกอบรมในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ร้อยละ 73 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลสามารถทำได้ผ่านหนังสือราชการไปที่โรงเรียน ร้อยละ 53 โดยสนใจหลักสูตรนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสูงสุด ร้อยละ 29 ค่าใช้จ่ายในการอบรมน้อยกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 85 สนใจสถานที่ในการฝึกอบรมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ร้อยละ 48 3) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด ประกอบด้วย ปัจจัย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านการสร้างและนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด

(n=330)

ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านสินค้าและบริการ	4.54	0.48	มากที่สุด	3
2. ด้านราคา	4.41	0.52	มาก	6
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	4.58	0.49	มากที่สุด	1
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	4.05	0.76	มาก	7
5. ด้านบุคคล	4.42	0.47	มาก	5
6. ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ	4.55	0.48	มากที่สุด	2
7. ด้านกระบวนการ	4.53	0.51	มากที่สุด	4
รวม	4.44	0.53	มาก	

จากตาราง 1 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาดของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมาเป็นด้านการสร้างและนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด 4) ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานที่	สมมติฐาน	ค่า Sig.	ผลการทดสอบ
ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์			
1	เพศที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.293	ปฏิเสธ
2	อายุที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.049*	ยอมรับ
3	สถานภาพที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.251	ปฏิเสธ
4	ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.150	ปฏิเสธ
5	ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.373	ปฏิเสธ
6	ตำแหน่งงานที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.377	ปฏิเสธ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่งที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยอายุที่ต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5) **ผลการทดสอบสมมติฐาน** ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม แสดงได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม
ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม

(n=330)

ตัวแปร	Unstandardized			t	P-value	Collinearity	
	Standardized					Statistics	
		Coefficients	Coefficients				
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(ค่าคงที่)	1.442	0.223		6.478	0.000		
บุคคล	0.317	0.056	0.312	5.666	0.000**	0.640	1.563
กระบวนการ	0.194	0.049	0.207	3.992	0.000**	0.723	1.383
R = 0.605 R ² = 0.366 Adjust R ² = 0.360 SE _{est} = 0.37851							
F = 62.702 Sig. of F = 0.000							

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านการสร้างและนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เนื่องจาก ค่าความทนทาน (Tolerance) ทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.1 และค่า VIF (Variance inflation factors) ทุกตัวแปรมีค่า น้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (สรรรค์ชัย กิตยานันท์, 2552) ค่า R² มีค่าเท่ากับ 0.366 แสดงว่าส่วนผสมทางการตลาดด้านบุคคล และด้านกระบวนการ สามารถอธิบายความต้องการในการฝึกอบรมได้ร้อยละ 36.60 ที่เหลืออีกร้อยละ 63.40 ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยอื่นๆ และค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 0.37851

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านบุคคลส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมมากที่สุด (Beta = 0.312) โดยส่งผลในทิศทางเดียวกับ ความต้องการในการฝึกอบรม รองลงมาเป็นด้านกระบวนการ (Beta = 0.207) โดยส่งผลในทิศทางเดียวกับ ความต้องการในการฝึกอบรม

สามารถเขียนเป็นสมการตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม ($\hat{Y}$) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

ความต้องการในการฝึกอบรม = $1.442 + 0.317$ (ด้านบุคคล) + 0.194 (ด้านกระบวนการ)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ความต้องการในการฝึกอบรม = 0.312 (ด้านบุคคล) + 0.207 (ด้านกระบวนการ)

ตาราง 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานที่	สมมติฐาน	ค่า Sig.	ผลการทดสอบ
ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม			
1	การเคยเข้ารับบริการฝึกอบรมที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน	0.370	ปฏิเสธ
2	ช่วงเดือนที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.410	ปฏิเสธ
3	ระยะเวลาการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.592	ปฏิเสธ
4	ช่วงเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.029*	ยอมรับ
5	วันที่เข้ารับการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.084	ปฏิเสธ
6	รูปแบบการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.002**	ยอมรับ
7	การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.000**	ยอมรับ
8	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.012*	ยอมรับ
9	สถานที่ฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม	0.856	ปฏิเสธ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม การเคยเข้ารับการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน ช่วงเดือนที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึกอบรม วันที่เข้ารับการฝึกอบรม และสถานที่ในการฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรฝึกอบรม ส่วนปัจจัย ช่วงเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรม รูปแบบการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ **ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์** พบว่า อายุมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากกลุ่มอายุ 31 – 40 ปี เป็นกลุ่มอายุที่อยู่ในช่วงที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากความต้องการ

ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเป็นได้ทั้งความก้าวหน้าในวิชาชีพ และความก้าวหน้าในสายบริหาร อีกทั้งยังมีส่วนทำให้มีการพัฒนารูปแบบของการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากความต้องการในพัฒนาความรู้ทางด้านภาษา การวิจัย และนวัตกรรมเทคโนโลยีมากกว่ากลุ่มอายุ 51 – 60 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่ใกล้เคียงอายุราชการแล้ว จึงมีความต้องการในการฝึกอบรมในด้านดังกล่าวต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคริสวัฒน์ บุญญะสิทธิ์ (2554) ศึกษาเรื่องความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี พบว่า ครูผู้สอนที่อายุต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพด้านการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการฝึกอบรม พบว่า ช่วงเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรม รูปแบบการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรม และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ต้องใช้ระยะเวลาในการทำความเข้าใจศึกษาในรายละเอียดของหลักสูตร ดังนั้นช่วงเวลาที่เหมาะสมคือช่วงเวลา 9.00 - 16.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้เพราะมีระยะเวลาที่วิทยากรสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมเพียงพอทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตราณุช น้อยสุทธสกุล, นเรศ สิงห์ครามเขต และจารุวัตร จิตตเสถียร (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการของศูนย์บริการวิชาการแบบจัดการรายได้ พบว่า พฤติกรรมการเข้ารับการบริการวิชาการประเภทฝึกอบรม โดยระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการให้บริการคือ ช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคมและเลือกฝึกอบรมในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 09.00-16.00 น. สำหรับรูปแบบการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำความรู้จากภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานตามหลักสูตรต่างๆ ได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของนิสตาเรก เวชยานนท์ (2551) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายในองค์กรที่ทำให้องค์กรจึงต้องมุ่งเน้นความรู้ ทักษะ ความชำนาญ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นสำคัญนั้น แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการฝึกอบรมนั้นจะต้องประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับทั้งความรู้ และมีทักษะในการนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะอยู่ในภาคปฏิบัตินั่นเอง สำหรับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรมแบบทางการ โดยจัดทำในรูปแบบหนังสือราชการส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม เนื่องจากเป็นเอกสารทางการเพื่อนำไปขออนุมัติเข้ารับการฝึกอบรมจากต้นสังกัดได้ อีกทั้งยังเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับทราบข้อมูลการฝึกอบรมได้ดีที่สุดอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดตามแนวคิดของ MarGrath (1986) ได้กล่าวถึงแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดในประเด็นการส่งเสริมการตลาดโดยสื่อหรือช่องทางการสื่อสารเป็นอีกประเด็นที่มีความสำคัญที่จะต้องมีการเลือกอย่างเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือลูกค้า

เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับทราบข้อมูลได้ดีทั่วถึงมากที่สุด และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่ำกว่า 3,000 บาท เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและข้อจำกัดในด้านงบประมาณของหน่วยงานจึงมีผลทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดตามแนวคิดของ MarGrath (1986) ได้กล่าวถึงแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดในประเด็นราคาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือลูกค้านั้นจะต้องมีการเปรียบเทียบราคาของแต่ละหลักสูตรและคุณค่าที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ

ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ส่วนผสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล (Beta = 0.312) และด้านกระบวนการ (Beta = 0.207) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา น้อยสุทฺธสกุล, นเรศ สิงห์ครามเขตและจารุวัตร จิตตเสถียร (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการของศูนย์บริการวิชาการแบบจัดหารายได้ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่อการเข้ารับบริการแบบจัดหารายได้ประเภทฝึกอบรมตามแนวคิด 7P's โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักสูตร ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุม ด้านราคา/ค่าใช้จ่าย ด้านวิทยากรและเจ้าหน้าที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านส่วนเสริมการตลาด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยอายุส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม ดังนั้น การพิจารณาในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมและการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องพิจารณาถึงความต้องการและความจำเป็นในการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมร่วมด้วย และความต้องการดังกล่าวนี้ก็จะเป็ข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงการวิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training needs) ของบุคลากรครูต่อไป อีกทั้งสามารถนำมาเป็นเกณฑ์การพิจารณาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพิจารณาบุคลากรที่มีความเหมาะสมในการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง

2) จากผลการวิจัยปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการฝึกอบรมส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม ได้แก่ ช่วงเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรม รูปแบบการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรม และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ดังนั้นองค์การควรพิจารณาช่วงเวลา 9.00-16.00 น. โดยเป็นช่วงเวลาที่เหมาะพอที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ประสบการณ์อย่างเหมาะสม และช่วงเวลาดังกล่าวจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความสนใจ ตัดสินใจที่จะเลือกเข้ารับการฝึกอบรม ด้านรูปแบบการฝึกอบรมควรมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับทั้งความรู้ และสิ่งสำคัญ คือ การนำความรู้ที่ได้รับลงสู่การปฏิบัติได้ โดยที่มิวิทยากรเป็นผู้คอยชี้แนะ แนะนำอย่างใกล้ชิด ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรม องค์การควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลการฝึกอบรมผ่านช่องทางการส่งหนังสือราชการส่งไปยังโรงเรียน เนื่องจากเป็นช่องทางที่บุคลากรครูสามารถรับรู้ และเข้าถึงข้อมูลได้ดีที่สุด และด้านค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม องค์การควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม โดยมีค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่ำกว่า 3,000 บาท

องค์การอาจมีการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายดังกล่าว เช่น ระยะเวลาในการฝึกอบรม สถานที่ในการฝึกอบรม วิทยากรที่จะมาเป็นผู้บรรยาย ฯลฯ

3) จากผลการวิจัย ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดส่งผลต่อความต้องการในการฝึกอบรม ได้แก่ ด้านบุคคล ควรจัดหาวิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การมีชื่อเสียงของวิทยากร บุคลิกภาพกริยาอาการสุภาพเรียบร้อยและความเป็นกันเอง ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการในการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ก็ควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรอบคอบ มีความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ด้านกระบวนการ พิจารณาตามขั้นตอน คือ ก่อนการฝึกอบรม ควรพิจารณาการรับรู้ถึงหลักสูตรต่างๆ ในการฝึกอบรมที่เป็นกระบวนการในการประชาสัมพันธ์ที่ต้องคำนึงถึงช่องทางที่เหมาะสมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับทราบข้อมูลได้มากที่สุด นอกจากนั้นกระบวนการสมัครเข้ารับการฝึกอบรม การชำระค่าฝึกอบรม การออกใบเสร็จ ควรเป็นกระบวนการที่ง่าย สะดวก หลากหลายช่องทาง ความถูกต้อง และเป็นมาตรฐาน กระบวนการระหว่างการฝึกอบรม ควรมีเอกสารในการฝึกอบรมที่มีความถูกต้องชัดเจน ครบถ้วน และการฝึกอบรมเป็นไปตามตารางเวลาที่ได้กำหนดเอาไว้ หลังการฝึกอบรม ควรพิจารณาถึงการประเมินผล การฝึกอบรมที่จะต้องไม่สร้างความยุ่งยากมากเกินไป

เอกสารอ้างอิง

- ศรีสวัสดิ์ บุญญะสิทธิ์. (2554). ความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย ปทุมธานี*, 3 (3), 116-122.
- จิตรานุษ น้อยสุทธสกุล, นเรศ สิงห์ครามเขต และจารุวัตร จิตตเสถียร. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการ ให้บริการวิชาการของศูนย์บริการวิชาการแบบจัดหารายได้*. สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2563, จาก <http://repository.rmutr.ac.th/handle/123456789/359>
- จรีวรรณ จันทลา. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมทางด้านบริหารธุรกิจของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 8 (2), 76-87.
- ทักดนัย เพชรเกรี, ฉันทนา จันทร์บรรจง, วิทยา จันทร์ศิลา และสำราญ มีแจ้ง. (2556). การพัฒนารูปแบบ การดำรงรักษาบุคลากรครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15 (ฉบับพิเศษ), 8-19.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์.
- นิสตาร์ เวชยานนท์. (2551). *ทศวรรษด้าน HR*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: รัตนไตร.

- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). *การวิจัยการตลาด*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2562,
จาก <https://www.nesdb.go.th/download/plan12>.
- สิริภักตร์ ศิริโท และสรวรยา สมานวิจิตร. (2555). การประเมินความต้องการที่จำเป็นในการฝึกอบรมของ
ฝ่ายปฏิบัติการเรือ. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*, 9 (2), 20-49.
- เสาวลักษณ์ ลังการพันธ์, ฤตินันท์ สมุทรทัย, เกียรติสุตา ศรีสุข, และสร้อยสุตา วิทยากร. (2560).
การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมพยาบาลวิชาชีพโดยใช้โยคะเพื่อพัฒนาเด็กที่มี
ความผิดปกติด้านพัฒนาการระบบประสาท. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 12 (2), 77-91.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2562). *ข้อมูลขนาดโรงเรียน.กลุ่มงาน
เลขานุการ.กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2562,
จาก <https://sites.google.com/site/gssmhk1/khxmuk-khnad-rongreiyin>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา*.
สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2562, จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=101709.
- อัคพงศ์ สุขมาตย์. (2560). การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดถือภารกิจและพื้นที่ปฏิบัติงาน
เป็นฐาน ด้วยระบบ TEPE Online. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 7(2), 38-55.
- McLagan, Patricia A. (1989). Models of HRD Practice. *Training and Development Journal*,
43, 9.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis.3rdEd*. New York. Harper and Row
Publications.